





جمهوری اسلامی ایران  
استانداری ایلام  
معاونت برنامه ریزی  
دفتر آمار و اطلاعات و GIS

# جایگاه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان ایلام در کشور (سال ۱۳۹۰)

آذر ۱۳۹۱

## پیشگفتار:

تعیین جایگاه استان در بخش های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی در میان سایر استان های کشور، یکی از ابزارهایی است که می تواند تصویری از نقاط قوت و ضعف موجود در استان را فراروی مدیران و برنامه ریزان استان قرار دهد. در استان های کشور، مدیران و کارشناسان ستادی و اجرایی اهداف و وظایفی را دنبال می نمایند که در مجموع به ارتقاء وضعیت استان خود در حوزه های مختلف و توسعه استان بیانجامد. از این رو پرسشی اساسی، به عنوان یک پیش نیاز برای هدف فوق همواره می تواند پیش روی آنها قرار گیرد، مبنی بر آن که وضعیت و جایگاه استان خود در کشور و در مقایسه با سایر استان ها چگونه است. این پرسش به طور حتم نمودی عینی داشته که به دنبال آن گزارشاتی با این مضمون در استان های مختلف، از جمله استان ایلام تهیه شده است.

این گزارش نیز در صدد تعیین جایگاه استان ایلام در میان استان های کشور بوده و در این میان از شاخص های مختلف در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استفاده نموده است. همچنین در این گزارش نخست اقلام مختلف آماری انتخاب و سپس اطلاعات خام مربوط به تمامی استان های کشور استخراج شده است. این اقلام مبنای شکل گیری شاخص هایی بوده اند که به طور عمده سهم هریک از استان ها در کشور و یا میزان سرانه های آنها را نشان می دهند. باتوجه به اینکه استان های مختلف کشور رتبه های متفاوتی را در شاخص ها به دست می آورند، هر یک از جداول این گزارش به یک شاخص اختصاص یافته و اقلام تشکیل دهنده آن و همچنین رتبه هر استان در آن شاخص در جدول مربوط درج شده است. رتبه بندی استان ها براساس بیشترین و کمترین مقدار برای شاخص ها و با در نظر گرفتن ارزش آنها محاسبه شده است. در خصوص اطلاعات ارائه شده لازم به ذکر است. که برخی از اقلام سالنامه آماری کشور در سال ۱۳۹۰ کماکان حاوی اطلاعات سال های گذشته است که برای حفظ یکپارچگی گزارش ارائه شده از جایگاه استان ها از آخرین اطلاعات موجود استفاده شده است و در برخی موارد آمار استان البرز بدلیل عدم تفکیک اطلاعات بصورت سرجمع در استان تهران ارائه شده است.

امید است علی رغم کاستی های احتمالی، این گزارش آماری از جایگاه استان ایلام در میان استان های کشور بتواند بعنوان ابزار کلیدی برای مدیران، کارشناسان، پژوهشگران و مشاورین طرح های تحقیقاتی مفید واقع گردد. در پایان از همکاران دفتر آمار و اطلاعات و GIS که مبادرت به تهیه و ارائه این گزارش نموده اند تشکر و قدردانی می گردد.

### حشمت اله عسگری

### معاون برنامه ریزی استانداری ایلام

## گزیده ی یافته ها

-در بخش جمعیت تراکم جمعیت، میزان خام موالید، مرگ و میر و نسبت طلاق به ازدواج و ...مورد بررسی قرار گرفت. بر این اساس نسبت طلاق به ازدواج استان ۰/۰۷ و متوسط کشور ۰/۱۶ درصد است که استان کمترین رتبه را در کشور داشته است.

-در بخش نیروی کار وضعیت نرخ بیکاری، نرخ مشارکت اقتصادی، سهم و تعداد کارمندان از جمعیت استان مورد بررسی قرار گرفت. نرخ بیکاری استان ۱۵/۷ و متوسط کشور ۱۲/۳ درصد است، همچنین سهم کارمندان از جمعیت استان ۵/۰۱ و متوسط کشور ۲/۷۵ درصد است.

-در بخش حساب های منطقه ای وضعیت تولید ناخالص داخلی، تولید سرانه، ارزش افزوده بخش کشاورزی(زراعت و باغداری)، سهم ارزش افزوده بخش صنعت و معدن، خدمات، ساختمان از کل ارزش افزوده استان مورد بررسی قرار گرفت. که از این میان سهم ارزش افزوده بخش صنعت و معدن از کل ارزش افزوده استان ۵۹/۰۵ و متوسط کشور ۲۷/۵۵ درصد است.

- در بخش کشاورزی وضعیت تولید گوشت قرمز، گوشت مرغ و شیر مورد بررسی قرار گرفت. که وضعیت سرانه استان در مجموع بالاتر از سرانه متوسط کشوری است. در این میان مقدار تولید گوشت قرمز به ازاء هر نفر در استان ۵۲/۰۱ و در کشور ۲۳/۷۳ کیلوگرم است. همچنین مقدار عملکرد تولید گندم استان در هکتار ۱۶۴۳ و متوسط کشوری ۱۹۱۹ کیلوگرم است.

-در بخش آموزش تعداد دانش آموزان، دانشجویان دانشگاه های دولتی و آزاد، دانشجویان دانشگاه های دولتی و آزاد به جمعیت، تراکم دانش آموزی و ... مورد بررسی قرار گرفت. سهم دانش آموزان از جمعیت استان ۱۸/۱۵ و متوسط کشور ۱۷/۰۴ درصد است، نسبت دانشجویان دانشگاه دولتی استان به جمعیت ۶۲/۴۴ و متوسط کشور ۳۷/۶۴ درصد است.

- در بخش بهداشت و درمان وضعیت تخت های مؤسسات درمانی فعال دولتی و خصوصی مراکز بهداشتی درمانی، خانه های بهداشت روستایی، آزمایشگاه ها، داروخانه ها و تعداد پزشکان عمومی، متخصص و دندانپزشکان مورد بررسی قرار گرفت. نسبت خانه های بهداشت استان به ازاء هزار نفر جمعیت ۰/۹۹ و متوسط کشور ۰/۷۸ است. همچنین نسبت آزمایشگاه های استان به ازاء هر ده هزار نفر جمعیت ۰/۸۱ و متوسط کشور ۰/۶۷ است.